

C#. Перевантаження операторів

Лекція 12

План

1. Перевантаження операторів
2. Синтаксис
3. Перевантаження унарних операторів
4. Перевантаження бінарних операторів
5. Перевантаження операторів порівняння
6. Перевантаження `implicit`, `explicit`
7. Приклади перевантаження операторів

Перевантаження операторів

Перевантаження операторів являє собою механізм визначення стандартних операцій для користувацьких типів.

Для вбудованих типів мови C# перевантаження стандартних операторів вже реалізовано, і її змінити неможливо.

Наприклад, в класі *System.String* перевантаження операторів `==` і `!=` використовується для перевірки рівності і нерівності рядків по їх вмісту, а оператор `+` перевантажений і виконує конкатенацію рядків.

Перевантаження операторів

Перевантаження операторів є одним із способів **поліморфізму**.

Наприклад, оператор **+** може виконувати додавання чисел, конкатенацію рядків, об'єднання колекцій або, завдяки перевантаженню, виконувати будь-яку іншу операцію, яку ви визначите для своїх об'єктів. Таким чином, один і той самий оператор набуває "**багато форм**" поведінки залежно від типів операндів.

Перевантаження операторів

Перевантаження операторів використовується для поліпшення читабельності програм і повинно відповідати визначеним вимогам:

- перевантаження операторів повинно виконуватися відкритими статичними (**public, static**) методами класу;
- у метода-оператора тип значення або одного з параметрів повинен збігатися з типом, в якому виконується перевантаження оператора;
- параметри метода-оператора не повинні включати модифікатор `out` і `ref`.

Перевантаження операторів

Перевантаження операторів можна використовувати як в класах, так і в структурах, при цьому слід враховувати деякі обмеження на перевантаження операторів:

- перевантаження **не може змінити пріоритет операторів**;
- при перевантаженні **неможливо змінити число операндів**, з якими працює оператор;
- не всі оператори можна перевантажувати.

Перевантаження операторів

Категорія	Оператори	Категорія операторів
Унарні	+, -, !, ~, ++, --, true, false	
Бінарні	+, -, *, /, %, &, , ^, <<, >>	Арифметичні оператори Логічні оператори Побітові оператори
Порівняння	==, !=, >, <, >=, <=	Оператори порівняння
Неявне/явне перетворення	implicit, explicit	

Перевантаження операторів

Перелік операторів, що не допускають перевантаження

Оператор	Опис
.	Оператор доступу до членів типу
?:	Умовний оператор (тернарний оператор)
new	Оператор створення об'єкта
typeof	Оператор отримання типу
sizeof	Оператор отримання розміру значення в байтах (лише в «небезпечному» коді)
->, *	Оператор розіменування покажчика
&	Оператор отримання адреси (лише в «небезпечному» коді)
=	Оператор присвоєння
+=, -=, *=, /=, % =, &=	==, ^=, <<=, >>=

Перевантаження операторів

Не можна перевантажувати

!!! доступ до членів і виклик метода

[] - функціонал цього оператора надають індексатори

() - функціонал цього оператора надають методи перетворення типів

+ =, - =, * =, / =, % =, & =, | =, ^ =, << =, >> = Короткі форми оператора присвоювання будуть автоматично доступні при перевантаженні відповідних операторів (+, -, * ...).

Оператори, пов'язані з роботою покажчиків (->, *, &, sizeof), можуть використовуватися лише в контексті **unsafe** коду.

оператори =, &&, ||, checked, unchecked, new, typeof, default, as, is.

Перевантаження операторів, синтаксис

Для перевантаження оператора використовується ключове слово **operator**, за яким слідує символ оператора, що перевантажується.

Загальний синтаксис:

```
public static [тип_результату] operator [оператор] ([тип1_операнду] op1,  
[тип2_операнду] op2)  
{  
    // Логіка виконання операції  
    return [значення_результату];  
}
```

Перевантаження унарних операторів

Для перевантаження **унарного** оператора використовується ключове слово **operator** за яким слідує символ оператора та **один параметр**, що представляє операнд.

Оператор повинен бути оголошений як **public** та **static**. Тип параметра повинен бути типом класу або структури, для якої перевантажуємо оператор.

Тип значення, що повертається, може бути будь-яким, але зазвичай він є типом класу або структури, для якої перевантажується оператор, або **bool** для операторів **true** та **false**.

Перевантаження унарних операторів

```
public class Counter{  
    public int Value { get; private set; }  
    public Counter(int value){ Value = value;}  
  
    public static Counter operator ++(Counter counter){  
        return new Counter(counter.Value + 1);  
    }  
  
    public static Counter operator --(Counter counter){  
        return new Counter(counter.Value - 1);  
    }  
}
```

```
Початкові значення: 10  
Префіксний інкремент (++c1): c1 = 11, c2 = 11  
Префіксний декремент (--c2): c2 = 10, c3 = 10
```

```
Counter c1 = new Counter(10);  
Console.WriteLine($"Початкові значення: {c1.Value}");  
Counter c2 = ++c1;  
Console.WriteLine($"Префіксний інкремент (++c1): c1 = {c1.Value}, c2 = {c2.Value}");  
Counter c3 = --c2;  
Console.WriteLine($"Префіксний декремент (--c2): c2 = {c2.Value}, c3 = {c3.Value}");
```

Перевантаження унарних операторів

```
public struct Vector2D{  
    public double X { get; set; }  
    public double Y { get; set; }  
    public Vector2D(double x, double y){ X = x; Y = y;}  
    public static Vector2D operator +(Vector2D v) { return v;}
```

```
    public static Vector2D operator -(Vector2D v){  
        return new Vector2D(-v.X, -v.Y);  
    }  
}
```

```
public override string ToString(){  
    return $"({X}, {Y})";  
}
```

```
}
```

```
...
```

```
Vector2D vector1 = new Vector2D(2, 3);
```

```
Vector2D vector2 = +vector1;
```

```
> Vector2D vector3 = -vector1;
```

```
Console.WriteLine($"vector1: {vector1} vector2: {vector2} vector3: {vector3}");
```

```
vector1: (2, 3) vector2: (2, 3) vector3: (-2, -3)
```

Перевантаження унарних операторів

```
public class Temperature{
    public int Celsius { get; set; }
    public Temperature(int celsius){Celsius = celsius;}
    public static bool operator true(Temperature temp){
        return temp.Celsius > 0;
    }
    public static bool operator false(Temperature temp){
        return temp.Celsius < 0;
    }
}

...
Temperature cold = new Temperature(-5);
Temperature heat = new Temperature(25);

if (cold) Console.WriteLine($"{cold.Celsius} is true");
else     Console.WriteLine($"{cold.Celsius} is false");

if (heat) Console.WriteLine($"{heat.Celsius} is true");
else     Console.WriteLine($"{heat.Celsius} is false");
```

```
-5 is false
25 is true
```

Перевантаження унарних операторів

Важливо пам'ятати при перевантаженні унарних операторів

Перевантаження операторів має бути інтуїтивно зрозумілим і відповідати очікуваній поведінці оператора для вбудованих типів.

Перевантаження операторів є статичними методами.

Оператори `++` та `--` мають **префіксну** та **постфіксну** форми, які потрібно перевантажувати окремо.

Оператори `true` та `false` повинні перевантажуватися разом.

!!! Ретельно обмірковуйте логіку операторів, які будете перевантажувати, щоб уникнути неочікуваної поведінки та помилок у коді.

Перевантаження бінарних операторів

Метод перевантаження оператора повинен бути статичним, оскільки він визначає поведінку операції над *типом*, а не над конкретним екземпляром об'єкта (хоча він і оперує з екземплярами цього типу).

Принаймні один з параметрів бінарного оператора повинен мати *тип класу* або *структури*, в якому оголошується перевантаження оператора. Це необхідно для того, щоб компілятор міг розрізнити перевантажену версію оператора від стандартної.

Зазвичай бінарні оператори повертають *новий об'єкт*, який є результатом операції над двома вхідними операндами. Оригінальні операнди при цьому залишаються незмінними (як це прийнято для стандартних бінарних операторів).

Перевантаження бінарних операторів

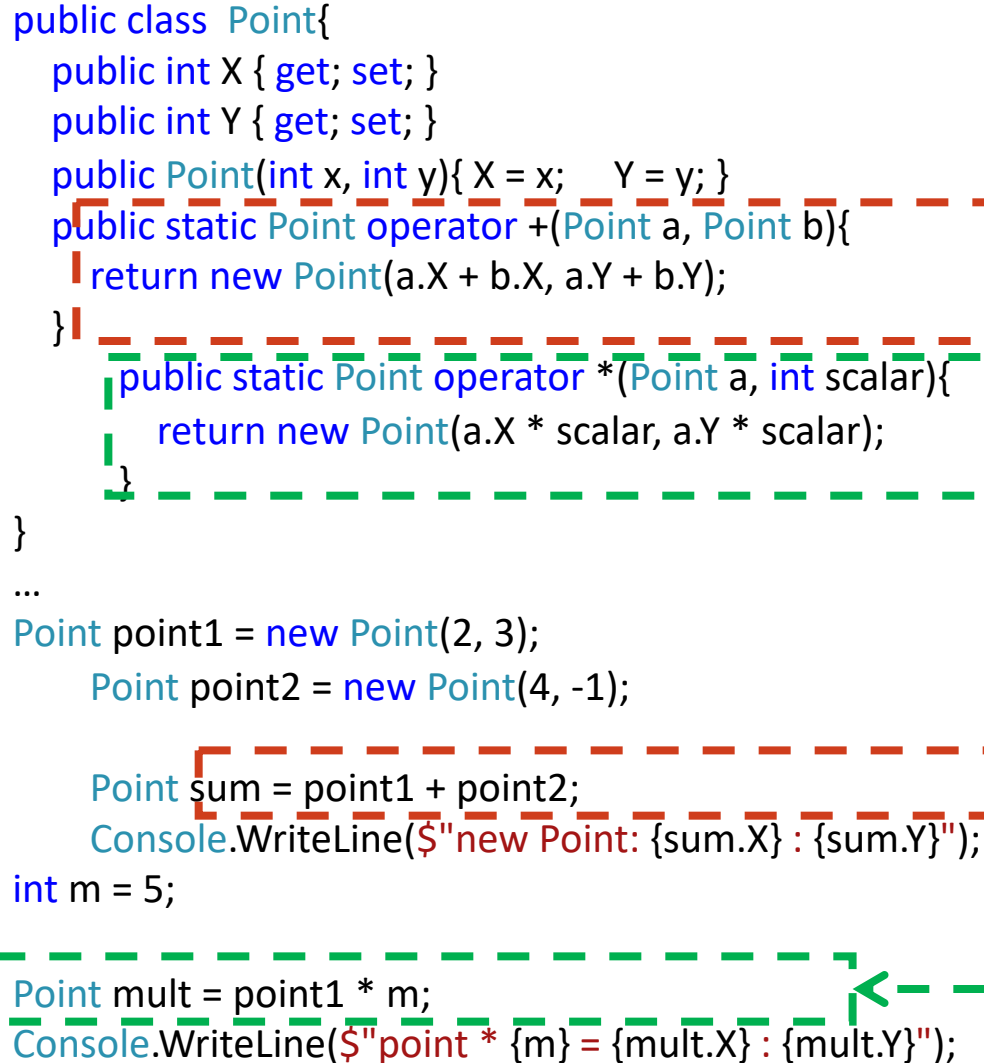
```
public class Point{
    public int X { get; set; }
    public int Y { get; set; }
    public Point(int x, int y){ X = x; Y = y; }
    public static Point operator +(Point a, Point b){
        return new Point(a.X + b.X, a.Y + b.Y);
    }
    public static Point operator *(Point a, int scalar){
        return new Point(a.X * scalar, a.Y * scalar);
    }
}

...
Point point1 = new Point(2, 3);
Point point2 = new Point(4, -1);

Point sum = point1 + point2;
Console.WriteLine($"new Point: {sum.X} : {sum.Y}");

int m = 5;

Point mult = point1 * m;
Console.WriteLine($"point * {m} = {mult.X} : {mult.Y}");
```


Перевантаження бінарних операторів

Деякі бінарні оператори повинні перевантажуватися парами (**==** і **!=**)

При перевантаженні оператора важливо зберігати його очікувану семантику.

Наприклад, оператор **+** зазвичай використовується для додавання або конкатенації, тому його перевантаження для користувацького типу повинно відображати подібну логіку.

Неочікувана поведінка перевантажених операторів може привести до плутанина.

Перевантаження бінарних операторів

```
public struct Vector{
    public int X { get; }
    public int Y { get; }
    public Vector(int x, int y) {
        X = x;
        Y = y;
    }
    public static Vector operator +(Vector a, Vector b){
        return new Vector(a.X + b.X, a.Y + b.Y);
    }
    public static bool operator ==(Vector a, Vector b){
        return a.X == b.X && a.Y == b.Y;
    }
    public static bool operator !=(Vector a, Vector b){
        return !(a == b);
    }
}
```

```
Vector v1 = new Vector(1, 2);
```

```
Vector v2 = new Vector(3, 4);
```

```
Vector sum = v1 + v2; Console.WriteLine($"Summa vector: ({sum.X}, {sum.Y})");
```

```
bool areEqual = v1 == v2; Console.WriteLine($"Vector =: {areEqual}");
```

```
Summa vector: (4, 6)
Vector =: False
```

Перевантаження операторів порівняння

Операції порівняння перевантажуються парами.

Якщо перевантажується операція `==`, також повинна перевантажуватися операція `!=`.

Існують наступні пари операторів порівняння:

- `==` і `!=`
- `<` і `>`
- `<=` і `>=`

Математична та логічна узгодженість.

Операції `==` та `!=` є логічними запереченнями одна одної.

Якщо перевантажувати лише одну з цих операцій, можна порушити фундаментальну логічну залежність.

Перевантаження операторів порівняння

```
// **ДУЖЕ ВАЖЛИВО! Перевизначення Equals()**
public override bool Equals(object obj)
{
    if (obj is Vector other)
    {
        return X == other.X && Y == other.Y;
    }
    return false;
}

// **ДУЖЕ ВАЖЛИВО! Перевизначення GetHashCode()**
public override int GetHashCode()
{
    //return GetHashCode.Combine(X, Y);
    unchecked
    {
        int hash = 17;
        hash = hash * 23 + X.GetHashCode();
        hash = hash * 23 + Y.GetHashCode();
        return hash;
    }
}
```

Якщо ви не перевизначите `Equals()` та `GetHashCode()` належним чином після перевантаження `==`, ви можете зіткнутися з проблемами при використанні ваших об'єктів у колекціях.

Зазвичай, якщо два об'єкти вважаються рівними за допомогою `==`, їх `Equals()` методи також повинні повертати `true`, а їх `GetHashCode()` методи повинні повертати однакове значення.

Перевантаження операторів порівняння

Важливі правила при перевантаженні Equals():

Рефлексивність. Об'єкт повинен бути рівним самому собі (`x.Equals(x)` завжди має повертати `true`).

Симетричність. Якщо `x.Equals(y)` повертає `true`, то `y.Equals(x)` також повинен повертати `true`.

Транзитивність. Якщо `x.Equals(y)` повертає `true` і `y.Equals(z)` повертає `true`, то `x.Equals(z)` також повинен повертати `true`.

Консистентність. Повторні виклики `x.Equals(y)` повинні повертати одне й те саме значення, якщо стани об'єктів не змінювалися. `x.Equals(null)` повинен повертати `false`.

Перевантаження операторів порівняння

Метод `GetHashCode()` використовується для отримання хеш-коду об'єкта - цілочислового значення, яке використовується в колекціях, що базуються на хешуванні (наприклад, `Dictionary`, `HashSet`). Ефективна реалізація `GetHashCode()` важлива для продуктивності цих колекцій.

!!! Якщо ви перевантажуєте метод `Equals()`, ви також повинні перевантажити метод `GetHashCode()` таким чином, щоб для двох об'єктів, які вважаються рівними за допомогою `Equals()`, метод `GetHashCode()` повертав однакові значення.

Перевантаження implicit, explicit

Оператори приведення типів (**implicit** та **explicit**) є окремим видом перевантаження операторів, які використовуються спеціально для визначення способів перетворення між типами.

Оператор **implicit** (**неявне приведення**).

Визначає перетворення, яке є безпечним і не призводить до втрати даних. Компілятор може автоматично виконувати неявне перетворення без явного приведення типів у коді. Зазвичай використовується, коли перетворення відбувається до типу з більшим діапазоном значень або коли немає ризику втрати точності.

Оператор **explicit** (**явне приведення**)

Визначає перетворення, яке може призвести до втрати даних або може бути не завжди безпечним. Для виконання явного перетворення у коді необхідно використовувати оператор приведення типів (**Цільовий Тип**) або методи **as** чи **Convert**. Використовується, коли користувач повинен явно вказати, що він усвідомлює потенційні наслідки перетворення.

Перевантаження implicit, explicit

```
public class Number
{
    public int Value { get; set; }

    public Number(int value)
    {
        Value = value;
    }

    //Неявне перетворення на double
    public static implicit operator double(Number n) {
        return (double)n.Value;
    }

    //Явне перетворення на int
    public static explicit operator Number(double d)
    {
        return new Number((int)d); // Можлива втрата дробової частини
    }
}
```

Перевантаження implicit, explicit

```
Number myNumber1 = new Number(75);  
Console.WriteLine($"число {myNumber1.Value} тип {myNumber1.Value.GetType()}");
```

```
double myDbl=myNumber1.Value;  
Console.WriteLine($"число {myDbl} тип {myDbl.GetType()}");
```

```
int myInt = (int)myNumber1;  
Console.WriteLine($"число {myInt} тип {myInt.GetType()}");
```

```
Number myNumber2 = (Number)15.7;  
Console.WriteLine($"число {myNumber2.Value} тип {myNumber2.Value.GetType()}");
```

```
число 75 тип System.Int32  
число 75 тип System.Double  
число 75 тип System.Int32  
число 15 тип System.Int32
```